

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI DE CLUJ—GHERLA. CU UN ADAOS NEOFICIAL

Abonamentul pe un an 200 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiunile se primesc după învoială

Partea oficială.

Constituirea Forurilor delegate Matrimoniale de I-a instanță.

În urma noiei arondări a tractelor protopopești de pe teritoriul Eparhiei noastre, Forurile delegate Matrimoniale de I-a instanță pentru singuraticile tracte protopopești le constituim pecum urmează:

1. Tractul Beclean:

Președinte: Rvs. Ștefan Bușția, arhidiacon on, protopopul tractului.

Asesori ordinari: 1. Rvs. Ioan Botean, arhidiacon on, paroh în Nușeni. 2. M. On. Iosif Aureșan, protop. on, paroh în Piatra. 3. M. On. Ioan Băieșiu, protop. on, paroh în Târlisua și 4. M. On. Valeriu Deac, protop. on, paroh în Ilișua.

Asesori substituiți: M. On. Emil Sigarteu, protop. on, paroh în Agrieș și M. On. Emil Meruțiu, protop. on, paroh în Cristeștii Ciceului.

Defensor: On. Liviu Haleș paroh în Spermezeu.

Notar: On. Toma Bulea paroh în Rusul de jos.

2. Tractul Bistrița.

Președinte: M. On. Ioan Petringel, protopopul tractului.

Asesori ordinari: 1. M. On. Mihail Baci, protop. on, paroh în Feleac. 2. M. On. Sever Groze, protop. on, paroh în Herina. 3. M. On. Octavian Bulbuc, protop. on, paroh în Mintiu și 4. M. On. Ioan Leimenyi, protop. on, paroh în Șirioara.

Asesori substituiți: M. On. Ilie Juga, protop. on, paroh în Arcalia și M. On. Teofil Bocoșiu, protop. on, paroh în Odorhei-Șieu.

Defensor: M. On. Mihail Someșan, protop. on, paroh în Cristur-Șieu.

Notar: On. Virgil Baci preot în Chiraleș.

3. Tractul Buciumi.

Președinte: M. On. Cornel Oțiel, administrator protopopesc tractual

Asesori ordinari: 1. On. Emil Petran, paroh în Almașu. 2. On. Ioan Pușcaș paroh în Bozna. 3. On. Onoriu Pantea paroh în Cutiș și 4. On. Simeon Hațegan preot în Sângeorzul de Meseș.

Asesori substituiți: On. Victor Simoc paroh în Răstolț și On. Victor Varga preot în Bercea.

Defensor: On. Virgil Moldovan, preot în Mesteacăn.

Notar: On. Victor Răcășan preot în Bogdana.

4. Tractul Budac.

Președinte: Rvs. Ioan Pop, arhidiacon on, protopopul tractului.

Asesori ordinari: 1. M. On. Ioan Mihăilaș, protop. on, paroh în Șieuf. 2. M. On. Cîril Dumbravă, protop. on, paroh în Rușii-Munți 3. M. On. Nichitor Buta, protop. on, paroh în Lunca și 4. M. On. Alexandru Mureșian, protop. on, paroh în Ragla.

Asesori substituiți: M. On. Teodor Oltean, protop. on, paroh în Ardan și On. Vasile Lazar, preot în Șoimuș.

Defensor: M. On. Ioanichiu Groze, protop. on, paroh în Sebiș.

Notar: On. Teodor Bindea, paroh în Sântioana.

5. Tractul Câmpia.

Președinte: Rvs. Auxențiu Mureșan arhidiacon on, protopopul tractual.

Asesori ordinari: 1. M. On. Demetriu Rusu, protop. on, cooperato protopopesc tractual, paroh în Sâncioara. 2. M. On. Ilie Blaga, protop. on, paroh în Chetiu. 3. M. On. Cornel Bud, protop. on, paroh în Țaga și 4. M. On. Augustin Plaian, protop. on, paroh în Lac.

Asesori substituiți: M. On. Andrei Oltean, protop. on, paroh în Sâmboieni și M. On. Dănilă Oltean, protop. on, paroh în Măhal.

Defensor: On. Cornel Muste, paroh în Sava.

Notar: On. Vasile Filipan, preot în Năsal.

6. Tractul Cluj.

Președinte: Rvs. Ion Agârbiceanu canonic, adm. int. tractual.

Asesori ordinari: 1. M. On. Elisetu Moga, protop. on, paroh în Apahida. 2. M. On. Valeriu Giurgiu, protop. on, paroh în Cojocna. 3. On. Vasile Micușan paroh în Dezmir și 4. On. Dr. Ioan Handrea paroh în Cluj IV.

Asesori substituți: On. Laurențiu Nicoară paroh în Cluj-Cordoș și On. Nicolae Nicoară paroh în Feleac.

Defensor: On. Dr. Vincențiu Pandrea paroh în Cluj III.

Notar: M. On. Basil Moldovan vprotop. on. paroh în Cluj II.

7. Tractul Cluj—Mănăstur.

Președinte: M. On. Clemente Pandrea, adm. protop. tractual.

Asesori ordinari: 1. M. On. Dr. Victor Pop, vprotop. on. paroh în Gilău. 2. On. Ioan Irimieș, paroh în Florești. 3. On. Vasile Cozma, paroh în Topa-mică și 4. On. Victor Popa paroh în Suciăgu.

Asesori substituți: On. Vasile Cărean paroh în Coruș și On. Ștefan Răcășan, preot în Sâncraia Almașului.

Defensor: On. Iosif Gherman, preot în Gârbou.

Notar: On. Petru Domșa, paroh în Cluj-Mănăstur II.

8 Tractul Dej.

Președinte: Rvs. Iacob Marga, arhid. on. protopopol tractului.

Asesori ordinari: 1. M. On. George Mânzat protop. on. paroh în Dej II. 2. M. On. Gavril Rebreanu, protop. on. paroh în Șomcutul mic. 3. M. On. Laurențiu Coste, protop. on. paroh în Ocna Dejului I și 4. On. Dănilă Aluș paroh în Cremenea.

Asesori substituți: On. Ioan Cătălișan preot în Ocna Dejului II și On. Liviu Hales preot în Băbdiu.

Defensor: On. Alexandru Rogoian, paroh în Răzbuneni.

Notar: On. Iosif Mânzat preot în Suarăș.

9. Tractul Gârbou.

Președinte: M. On. Demetriu Mureșan adm. protop. tractual.

Asesori ordinari: 1. On. Augustin David, paroh în Sărata. 2. On. Alexandru Nossa, paroh în Tihău. 3. On. Virgil Sestraș preot în Chendrea și 4. On. Gavril Borz preot în Popteleac.

Asesori substituți: On. Simion Pop, paroh în Drag și On. Virgil Tămășan preot în Sânmihaiul Almașului.

Defensor: On. Teodor Groza, paroh Strâmba.

Notar: On. Gavril Deac, paroh în Gârbou.

10. Tractul Gherla.

Președinte: Rvs. Ioan Coste, arhid. on. protopopol tractului.

Asesori ordinari: 1. M. On. Coriolan Podoabă protop. on. paroh în Gherla II. 2. M. On. Demetriu Cupșa protop. on. administr. Sf. Mănăstiri dela Nicula, 3. M. On. George Manu, protop. on. paroh în Nima și 4. M. On. Ioan Vereș, protop. on. paroh în Orman.

Asesori substituți: M. On. Pompeiu Vlăduțiu protop. on. paroh în Fizeș și M. On. Atanasiu Pașca protop. on. paroh în Mintiu.

Defensor: M. On. Ioan Melian, protop. on. paroh în Bont.

Notar: On. George Neamțiu, paroh în Hășdate.

11. Tractul Huedin.

Președinte: M. On. Iuliu Truția, adm. protop. tractual.

Asesori ordinari: 1. On. Vasile Ghițiu, paroh în Fildul de sus. 2. On. Victor Pop, preot în Fildul de mijloc. 3. On. Teodor Lungu, preot în Bociu și 4. On. Sabin Truția, paroh în Mărgău.

Asesori substituți: On. Ioan Ștefan, preot în Petrind.

Defensor: On. Virgil A. Pop, preot în Morlaca.

Notar: On. Gheorghe Rusu, preot în Huedin.

12. Tractul Iara.

Președinte: M. On. Dionisiu Fărcășan, adm. protop. tractual.

Asesori ordinari: 1. On. Teodor Felea, paroh în Surduc. 2. On. Gregoriu Geaflea, paroh în Poșaga de sus II. 3. On. Gayril Irimieș, preot în Plaiuri și 4. On. Vasile Feneșan, preot în Săcel.

Asesori substituți: M. On. Ioan Lucaciu vprotop. on. paroh penzionat în Iara și On. Vasile Fărcășan, paroh în Hăjdate.

Defensor: On. Vincențiu Sima, paroh în Vălișoara.

Notar: On. Emanoil Șandru, preot în Schiopi.

13. Tractul Ileanda.

Președinte: M. On. Ștefan Botha, adm. protop. tractual.

Asesori ordinari: 1. M. On. Ioan Ilieșiu, protop. on. paroh în Băbeni. 2. M. On. Valer Filipan, protop. on. paroh în Glod. 3. M. On. Emil Mureșan, protop. on. paroh în Bărsăul mare și 4. M. On. Valer Cosma, protop. on. paroh în Ileanda.

Asesori substituți: On. Ioan Buzura, paroh în Săcătura și On. Alexandru Mureșan, preot în Dobrocina.

Defensor: On. Ioan Oltean, paroh în Ponița.

Notar: On. Nicolae Enghiș, preot în Letca.

14. Tractul Lăpuș.

Președinte: M. O. Alexandru Chezan, protopopol tractului.

Asesori ordinari: 1. M. On. Gavril Muste, protop. on. paroh în Coruieni. 2. On. Atanasiu Georgiu, paroh în Chiuești. 3. On. Melentie Sigheartău, preot în Rogoz și 4. On. Ilie Man, preot în Boiereni.

Asesori substituți: On Sever Pop, preot în Strâmbu și On. Gavril Pop, preot în Suciul de sus.

Defensor: On. Nicolae Nechita, preot în Lăpuș I

Notar: On Atanasiu Origa, preot în Groși.

15. Tractul Munții Apuseni.

Președinte: M. On. Iuliu Suciul, adm. protop. tractual.

Asesori ordinari: 1. M. On. Iosif Hațegan, vprotop. on. paroh în Sâlcua de jos. 2. On. Traian Marcu, paroh în Bistra. 3. On. Virgil Horga, preot III în Bistra și 4. On. Alexandru Papiu, preot în Mușca.

Asesori substituți: On. Constantin Sabău, preot în Lupșa și On. Nistor Gligor preot în Roșia Montană.

Defensor: On. Ilarie Deac, preot în Câmpeni

Notar: On. ViCTOR Horvath, preot în Certege

16. Tractul Reteag.

Președinte: M. On. Pavel Salvan, adm. protop. tractual

Asesori ordinari: 1. M. On. Ioan Pașca, protop. on. paroh în Cățcau. 2. M. On. Teodor Brehar, protop. on. paroh în Cuzdrioara. 3. M. On. Vasile Câmpan, protop. on. paroh în Măluț și 4. On. Alexandru Mureșan, paroh în Mihăiești.

Asesori substituți: On. Gavril Mureșan, paroh în Vica și On. Ioan Bușia, paroh în Rugășești.

Defensor: On. Augustin Boldor, paroh în Cășeu.

Notar: On. Aurel Ciurdărean, paroh în Sălișca.

17. Vicariatul Rodnei.

Președinte: Rvs. Dr. Titus Malai, vicar foraneu episcopal

Asesori ordinari: 1. Rvs. Pamfilii Grapini, arhid. on. paroh în Șanț. 2. Rvs. Anton Precup, arhid. on. paroh în Rebrîșoara. 3. M. On. George Moldovan, protop. on. paroh în Nepos și 4. M. On. Gavril Bichigan, protop. on. preot II în Năsăud.

Asesori substituți: M. On. Zaharie Bulbuc, protop. on. paroh în Magura Ilvei și M. On. Iuliu Ciorceriu, protop. on. în Ilva-Mare-Sat.

Defensor: M. On. Ștefan Buzilă, protop. on. paroh în Poiana Ilvei.

Notar: M. On. Simion Pop, protop. on. paroh în Rodna.

18. Tractul Someș.

Președinte: M. On. Iosif Sângeorgean, protopopul tractului.

Asesori ordinari: 1. M. On. Vasile Hopârtean, protop. on. paroh în Gădălin. 2. M. On. Aureliu Oltean, protop. on. paroh

în Luna de jos. 3. M. On. Aurel Pop protop. on. paroh în Jucul de sus și 4. M. On. Paul Bocca protop. on. paroh în Râscruci.

Asesori substituți: M. On. Alexandru Silaghi, protop. on. paroh în Ubleșul-Someșan și On. Matei Zăgrean, paroh în Coasta

Defensor: M. On. Iuliu Marțian, protop. on. paroh în Dăbâca.

Notar: Cl. Dr. Ioan Pavel, preot în Borșa.

19. Tractul Surduc.

Președinte: M. On. Ambroziu Plaian protopopul tractului.

Asesori ordinari: 1. M. On. Eugen Balint, protop. on. paroh în Cristolț. 2. M. On. George Pop, protop. on. paroh în Brîglez. 3. M. On. Augustin Budu, protop. on. paroh în Hășmaș și 4. On. Ioan Cioban, paroh în Ciglean.

Asesori substituți: On. Nicolae Hatos, paroh în Moigrad și On. Augustin Budu, paroh în Preluci.

Defensor: On. Vasile Pop, paroh în Ceaca.

Notar: On. Ștefan Vaida, preot în Lozna. Cluj, la 15 Martie 1932.

Nr. 1538.

Numiri.

Mult Onoratul *Nichifor Buta*, protopop-onorar, paroh în Lunca e. te. numit în aceeaș calitate la parohia *Domnești* (D. Budacului).

— Din șed. konz. 28 Martie 1932.

Nr. 1765.

Onoratul *Gavril Irimie*, administrator parohial în *Plaiuri* (Tr. Iara) a fost numit *paroh*.

Din șed. konz. 28 Martie 1932.

Nr. 1766.

Onoratul *Augustin Bacoțiu*, preot nouhirotonit, este numit *administrator local* la parohia *Satulung* (D. Clujului).

Din șed. konz. 28 Martie 1932

Nr. 1756.

Achitarea impozitului global.

Pentru luarea la cunoștință și întocmai acomodare comunicăm adresa Ministerului Instrucțiunii, Cultelor și Artelor Nr: 37822/1932:

„Ministerul Instrucțiunii, al Cultelor și Artelor. Direcțiunea Contabilității și Controlului Financiar. — Nr. 37.822/932.

Episcopiei Gr. Catolice

Cluj—Gherla.

În conformitate cu dispozițiunile Ministerului de Finanțe comunicate prin adresa

Nr. 79621 din a. c., avem onoare a Vă ruga să binevoiți a pune în vedere personalului acelei instituții, ca la luarea salariilor pe luna Martie a. c. să îngrijească pentru plata impozitului global pe primul trimestru din acest an (Ianuarie—Martie).

Recipisele de plata impozitului, îmbordecate, se vor prezenta pentru verificare la cererea salarului pe luna Aprilie 1932, cunoscând, că fără recipisele doveditoare de plata impozitului pe primul trimestru din a. c. nu se va ordonanța sau mandata nici un salar pe luna Aprilie 1932.

Dacă sunt persoane, cărora nu li s'au făcut încă impunerea pe 1932, acestea vor plăti un acout de impozit egal cu $\frac{1}{4}$ din ceea ce a plătit în anul 1931.

Această dispozițiune, rugăm a se comunica și instituțiilor în subordine care își alcătuiesc singure statele de plată pentru personalul lor.

p. Ministru, p. Director General,
ss. *Indescifrabil.* ss. *Indescifrabil.*

În consecință Mult Onorații Conducători ai Oficiilor protopopești în termen de 8 zile ne vor înainta recipisele de plata impozitului global pe trimestrul Ianuarie—Martie a. c. pentru toți preoții din protopopiat. Recipisele vor fi înaintate împreună cu un tablou peste ele.

Atragem atențiunea Mult Onoraților în Hristos Frați, că întârzierea fie numai a uneia recipisă aduce cu sine întârzierea salarului tuturor preoților.

Cluj, la 28 Martie 1932.

Nr. 1603.

Pastorația credincioșilor greco-catolici de pe teritoriul Vechiului Regat.

Prea Veneratul Ordinariat Arhiepiscopesc cu Nr. 630 din 1932 publică în circular instrucții în legătură cu organizarea parohiilor greco-catolice din Vechiul Regat, aparținătoare Arhidiecezei. Cum în aceste instrucții sunt dispoziții cari privesc posibilitatea de pastorație a credincioșilor greco-catolici din Vechiul Regat și Basarabia comunicăm și noi Veneratului Cler diecezan dispoziția de sub punctul I, de următorul cuprins:

„Fiecare preot diecezan să-și lumineze și convingă pe credincioșii săi, ca dacă pleacă pe timp mai îndelungat în Vechiul Regat, fie la București, fie în alt oraș mai de frunte ori altă localitate, să nu dea uitării datorințele sale creștinești, ci pentru împlinirea acestora

și chiar în interesul propriu de ordin temporar, să nu întârzie a lua contact măcar printr'o carte postală cu *Parohia* română unită din București III, Str. Polonă Nr. 43, anunțându-și numele și adresa“.

Despre credincioșii duși de mai de mult în Vechiul Regat, Oficiile Parohiale vor întocmi un tablou al lor cu adresa, și-l vor înainta Parohiei române unite din București III, Str. Polonă, 48, Cluj, la 23 Martie 1932.

Nr. 1286.

Reducerea penziilor și ajutoarelor din fondul arhidiecezan de ajutorare și penzie.

Prea Veneratul Ordinariat arhiepiscopesc cu Nr. 1169—1932, în ordin circular, aduce la cunoștința penzionarilor acestui fond, că cu începere dela 1 Ianuarie 1932 toate penziile și ajutoarele permanente din fondul arhidiecezan de ajutorare și penzie se reduc cu 33% ceea ce e egal cu $\frac{1}{3}$ din valoarea lor din anul 1931. (p. e. cine a avut în 1931 Lei 900 va avea Lei 600). Aceasta în urma faptului, că încasările acestui fond au fost în anul 1931 cu 33% mai mici decât în 1931. Acelaș Preavenerat adaugă că, „în măsura reînăsătoșirii încasărilor, rămâne să se întregească din nou penziunile și ajutoarele permanente“.

Comunică această dispoziție, pentruca Veneratul Cler diecezan să o aducă la cunoștință penzionarilor, văduvelor și orfanilor din parohiile trecute la noi din Arhidieceză, și cari aparțin și azi acelu fond arhidiecezan.

Din șed. conz. 28 Martie 1932.

Nr. 1726.

Necrolog

Cu durere anunțăm Veneratului Cler, că Mult Onoratul *Ioan c. Moldovan*, preot deficient, protopop emerit și asesor consistorial, din Așchileul mic (D. Cluj) a repausat în Domnul în ziua de 23 Februarie a. c., în anul 95 al vieții și 67 al preoției.

Onorat Frățiile Voastre să aduceți la altarul Domnului sufragiile pii îndatinate pentru odihna sufletului adormitului în Hristos Frate.

Din șed. conz. 15 Martie 1932.

Nr. 1510.

Cu durere anunțăm Veneratului Cler, că Mult Onoratul *Ilie c. Șerban*, protopop onorar, fost spiritual la Institutul de Corecțiune din Cluj, a repausat în Domnul în ziua de 10 Martie a. c., în anul 67 al vieții și 43 al preoției.

Onorat Frățiile Voastre să aduceți la altarul Domnului sufragiile pii îndatinate pentru odihna sufletului adormitului în Hristos Frate.

Din șed. conz. 15 Martie 1932.

Nr. 1509.

Cu durere anunțăm Veneratului Cler, că Onoratul *Valeriu c. Rebreanu* fost paroh în Jichișul de Jos (D. Dej) a repausat în Domnul în ziua de 7 Martie a. c. în 46 al vieții și 20 al preoției.

Onorat Frățiile Voastre să aduceți la altarul Domnului sufragiile pii îndatinate pentru odihna sufletului adormitului în Hristos Frate.

Din șed. conz. 28 Martie 1932.

Nr. 1566.

Episcop Dr. Iuliu Hossu

Partea neoficiala.

Raportul general despre activitatea Reuniunii diecezane de Misiuni Sfinte în cursul anului 1931

În cele de mai jos publicăm raportul general despre activitatea Reuniunii diecezane de Misiuni Sfinte desfășurată în anul 1931. Înainte însă de-a intra în subiect, facem unele observări ce le credem folositoare, ba chiar necesare.

Întâiu, că nu toți aceia, în a căror parohii s'au ținut misiuni populare, și-au luat sarcina să raporteze despre modul cum au decurs. Apoi dintre cei care au raportat, unii au raportat despre conferința tractuală și numai în treacăt au amintit că au ținut și misiuni populare, fără a dresa un raport special, care apoi să poată fi transpus de Preaveneratul Ordinariat acestei Reuniuni diecezane de Misiuni.

Mai încolo, nu toate rapoartele au fost destul de detaliate, deși credem, că toți protopopii, precum și preoții în a căror parohii se fac misiuni sistematice, au adnexul cu întrebările, la cari trebuie să răspundă acela care raportează.

Știm, că mai ales azi e greu să se întîișteze biblioteci, dar câteva broșurele se pot vinde conform lipsurilor sufletesti ale credincioșilor, ca de ex.

seria: „Pocăiții“ de Dr. N. Brînzeu, în parohiile unde bântue pocăitismul, ori altele din bibliotecile noastre creștinești populare.

Știm iarăși, că nu e absolut necesar să se răspundă la toate întrebările din chestionar, dar să se răspundă măcar la acele, la cari se poate, **de ex.** care a fost activitatea preotului înainte și în decursul misiunilor? ori: ce rele bântue în parohie și ce remedii de îmbunătățire s'ar găsi potrivite...

În urmă am dori să se gîndească fiecare preot, să aranjeze misiuni în parohia (și filia) proprie măcar odată la 4—5 ani, dacă nu s'ar putea și mai des, ceeace nu se poate zice când e vorba de un preot zelos. Iar când într'o parohie nu se pot ține de loc într'un an, preotul respectiv să se îngrijească să aducă un preot strein în vre-o Duminecă din Postul mare, ca astfel și acei credinșioși, cari n'ar voi să se mărturisească la el, să se poată mărturisi la preotul strein, bineînțeles că despre aceasta va trebui să avizeze poporul mai dinainte.

Câte păcate (sacrilegii și neîmplinirea poruncii bisericesti de a se măr-

turisi măcar odată la an) nu s'ar în-lătura în felul acesta?! Pentru că se știe, că sunt credincioși, cari pentru anumite motive, nu s'ar mărturisi la preotul lor pentru toată lumea, și așa rămân nemărturisiți. Alții sunt în stare să tacă ani de-a rândul, poate până la moarte unele păcate grele, pe cari li-e rușine să le mărturisească preotului propriu. Nici să se teamă cineva că doar prin chemarea unui preot strein i s'ar micșora autoritatea. Din contră, în cazul acesta l-ar stima credincioșii și mai mult, văzându-l atât de zelos și precaut, indiferent prin cine se săvârșește binele, numai să se săvârșească. Nici să zică cineva, că cine vrea poate merge la alți preoți din vecinătate pentru că oamenii mai slabi în credință, nu se supun cu atâta ușurință acestui jug, deja oneros în sine însuși, și mai de grabă neglijează mărturisirea. Această observare atât de importantă, am crezut să o facem tuturor fraților preoți, întrucât lucrul amintit, privește activitatea misionară a fiecărui preot, rugându-i cu insistență să se acomodeze acestei îndrumări, considerând mai ales că acest lucru se poate îndeplini cu ușurință, ajutându-se astfel reciproc unii pe alții.

După aceste observări preliminare, trecem la darea de seamă despre misiunile ținute în decursul anului 1931 (după rapoartele ce le deținem).

1. În Cluj s'au ținut misiuni cu exerciții spirituale:

a) În parohia Cluj-Nănaștur I și II din 16—21 Martie, la cari pe lângă preotul local On. P. Domșa, au participat activ prin predici și mărturisiri, următorii preoți: I. Agârbiceanu, B. Moldovanu, Ioan Handrea, Dr. V. Pandrea, I. Șerban și V. Chindriș. S'au mărturisit și cuminecat aproximativ 500 credincioși.

b) În biserica Catedrală, în întreaga săptămâna a V-a din postul mare, predicând în primele 3 zile Revsm. I. Agârbiceanu, iar în ultimele, Clarisimul Dr. Al. Ciplea. „A participat un frumos număr de credincioși, mai puțini dintre categoriile clasei mai înalte“, iar mărturisirile și cuminecările au fost aproape 600. Colaboratorii, aceiași ca la Cluj-Mănaștur.

2. Cu ocaziunea sinodului protopopesc din tractul Indolului, s'au ținut misiuni populare în parohia *Surduc*, la 26—28 Martie, predicând și mărturisind protop. D. Fărcășan, Gr. Geaflea, C. Teotelecan, S. Roșa, V. Feneșan și T. Felea.

3. Tot cu ocaziunea conferinței preoțești s'au ținut misiuni în *Suciul de sus*, la 26—29 Martie prin preoții; T. Ghindaș, I. Manu, M. Sigheartău și G. Pop. S'au mărturisit și cuminecat vreo 600 credincioși.

4. În 27—29 Martie, cu ocazia conferinței preoțești, s'au ținut misiuni în *Bârla*, tr. Bistriței. Au predicat protop. I. Petringel, T. Olteanu, N. Buta. S'au mărturisit și cuminecat 365 credincioși din: Bârla, Sântioana, Mărișel, Măgurele, Lunca, Sebiș, Domnești, Nețeni, Rușior și Ardan.

5. Misiuni populare în *Tihău*, în 28—30 Martie, predicând D. Mureșan și G. Deac și colaborând ca mărturisitori A. Pop și Al. Nosa. S'au mărturisit 459 persoane.

6. Cu ocazia conferinței preoțești a tractului *Munții Apuseni*, s'au ținut misiuni în *Roșia Montană*, în 19-20 Aprilie, prin preoții N. Gligor, Al. Papiu, Il. Deac. S'au mărturisit și cuminecat un număr destul de frumos de credincioși, considerând cu și-au îndeplinit datorințele creștinești și spre sărbătorile Paștilor.

7. În 16—17 Maiu s'au ținut misiuni în *Mintiul-Gherlei*, conduse de președintele Reuniunii și colaborând preoții: A. Carșai, V. Pașca și P. Vlăduțiu; s'au mărturisit numai 85 credincioși, fiindcă s'au fost mărturisit și la Paști. De notat, că între cei mărturisiti, au fost și elevi dela școala Normală de băeți din Gherla, cecece a făcut bună impresie asupra credincioșilor.

8. În zilele de 23—24 Maia s'au ținut misiuni populare în *Săsarm* prin preoții Șt. Bușiția, I. Mureșan, V. Deac, E. Sighiartău. S'au mărturisit și cuminecat 60 persoane.

9. Cu ocaziunea conferinței tractul ale a protopopiatului *Someș* s'au ținut misiuni în parohia *Aluniș*, prin preoții N. Lemenyi și V. Mureșan, în 6 și 7

Iunie, la cari s'au mărtărisit 63 credincioși.

10. In 6 și 7 Iunie s'au ținut misiuni în *Feleac*, prin protopopul arhidiacon on. Ioan Botean, M. Băciu, T. Oprea, M. Mănciu și Octavian Bulbuc. S'au mărtărisit 200 credincioși.

11. Tot cu ocazia conferinței tractice s'au ținut misiuni în parohia *Strâmbu*, prin preoții Revsm. I. Marga și On. M. Rațiu, în 13—14 Iunie, marturisindu-se 32 înși.

12. In 15—21 Iunie, s'au ținut misiuni în parohia *Jimbor*, conduse de vicepreședintele Reuniunii Revsm. I. Coste. „Dela început, la toate serviciile divine au luat parte credincioșii în număr mare ascultând învățăturile înălțătoare și mângâitoare ale Conducătorului“. Preoții mărturisitori au fost — pe lângă preotul local — N. Căseșean, T. Micu. E. Pop, T. Pop și E. Gordon, mărturisindu-se 149 credincioși.

13. La pelerinajul dela Sf. Mărie Mare din *Buciumi*, la care a predicat Cls. Dr. Al. Ciplea, au luat parte 3000 suflete, dintre cari s'au mărtărisit peste 1000 și s'au cuminecat 963. Preoții mărturisitori au fost: I. Pușcașiu, V. Moldovan, On. Pantea, V. Simoc, V. Varga, V. Răcășan, G. Achim și protop. C. Oțel.

14. Tot aici trebuie amintită activitatea misionară desfășurată și în anul acesta, ca în toți anii la *Mănăstirea Nicula*, unde s'a predicat cuvântul lui Dumnezeu, s'au mărtărisit și cuminecat credincioșii cu miile, cari au venit din departări în pelerinaj, începând dela Bunavestire, în toate praznicele mai însemnate de peste vară, până ia Ziua Crucii.

15. In 12—15 Septemvrie s'au ținut misiuni în *Cuciulat*, filia parohiei Letca, sub conducerea Rvsm. I. Coste, protopopul Gherlei. „In ziua de 14 Sept. deprinderile sufletești s'au desfășurat într'un cadru impunător; anume, pe această zi s'a fixat și solemnitatea stîntirii alor două Restigniri noi, invitându-se credincioșii satelor din jur. Aceștia au răspuns la frățesca invitare cu deplină iubire și ascultare, prezentându-se într'un număr de peste 2500 suflete“, scrie ra-

portorul. Colaboratori la misiuni au fost următorii preoți: Protop. Șt. Botha, I. Ilieșiu, P. Buzura. I. Oltean, A. Budu, Șt. Vaida, A. Costin, N. Enghiș. In decursul liturgiei (din 14) s'au cuminecat 135 credincioși.

16. Misiunile sfinte în parohia *Vișagu* cu filiile *Traniș* și *Lunca*, în zilele 4—11 Octomvrie sub conducerea Precuv. Sale At. Maxim, egumenul Mănăstirii Bicsad. In Vișag s'au ținut 9 predici și s'au mărtărisit 259 credincioși: în Traniș 6 predici și 274 mărturisiri, iar în Lunca 2 predici. Fiind această parohie cu filiile împrăștiată pe un teritoriu foarte vast, adunarea credincioșilor în zilele comune și consecutive e cu neputință. Cu toate acestea, misiunile au succes peste așteptare de bine... dovadă mersul crescând al spovedaniilor (Raportor).

17. In parohia *Dăbâca* s'au ținut misiuni sfinte în 24—26 Octomvrie, conduse de președintele Reuniunii, ajutat de preotul local M. On. Iuliu Marțian, Dumitru Glodean, N. Fetti și G. Blaga. Cu toate că timpul a fost ploios, au luat parte cam 4—500 credincioși, dintre cari s'au mărtărisit vreo 110. „Din relele ce bântue parohia e mai pronunțat comunismul, care a fost cu mult succes combătut“ — raportează preotul local.

18. In 24—25 Octomvrie, misiuni în *Ungureni*, tr. Lăpușului. Au predicat și mărtărisit preoții: I. Filip, N. Nechita și C. Fucec.

19. Cu ocazia conferinței preoțești de toamnă din tractul Munților Apuseni, s'au ținut misiuni în *Buciumșeasa* în 26—27 Oct. predicând V. Horga și Șt. Teodorean și mărtărisind C. Sabău și V. Horga vreo 150 credincioși.

20. Pentru a pune stavilă propagandei baptiste în comuna *Răscruți*, s'au ținut misiuni conduse de pâr Dr. Cosma Avram, prof. de Teologie, în 24—26 Oct. mvrrie, ajutat de A. Pop, A. Fărcaș și de preotul local P. Bocca. S'au mărtărisit 46 credincioși.

21. In 14—16 Noen vrie s'au ținut misiuni sfinte cu ocazia conferinței preoțești în parohia *Ciurila*, prin preoții: D. Fărcaș, I. Cosma, R. Todea, Șt. Sma și C. Teotelecan, la cari misiuni

s'au mărturisit peste 100 de credincioși.

22. În 20—22 Nov. misiuni populare în *Rus*. A predicat protopopul tractual M. On. A. Plăian și au mărturisit peste 300 de credincioși preoții: A. Bîlțu, G. Căpâlnea și A. Pîntea.

23. Tot aici revine activitatea misionară dezvoltată: a) de păr. Dr. Cosma Avram prof. de Teologie, în *Chiuza*, din 24 Dec. 1930 până la 8 Martie 1931 și în *Rusul de jos*, din 9 Martie, până în 9 Mai; b) de păr. Dr. Emilian Lemenyi prof. de Teologie, în *Borșa Clujului*, din 24 Ianuarie până în 15 Martie.

În urmă, de încheiere, am aflat de bine să reproducem din revista bisericească „Vestitorul” 15 Febr. 1932 dela Oradea, unele îndrumări practice pentru reușita cât mai bună a sfințelor misiuni.

1. Va face foarte bine parohul dacă își va da un interes deosebit, mai ales față de acele persoane sau familii din parohie, cari sunt mai nepăsătoare privitor la datoriile creștinești, mergând în persoană la ele pentru a le îndemna cu vorbe bune și ademenitoare să ia parte la predicile și funcțiunile din timpul sfințelor misiuni.

2. Pentru timpul misiunilor să caute parohul de acord cu autoritățile civile locale, ca locurile de întâlnire, precum sunt cârciumele, să fie închise și să oprească orice petrecere zgomotoasă, pentruca astfel folosul sufletesc să fie cât se poate mai simțitor. Intreaga parohie să aibă un aspect deosebit prin reculegere, cumpătare și înfrânare.

3. Pentru înălțarea acestor zile, dacă parohul e lipsit de un cantor bun, să ia contact cu vre-un paroh vecin și să împrumute pentru acele zile un cantor mai bun, ca astfel funcțiunile sacre să fie mai atrăgătoare. Nu ne dăm seamă în destul ce rol mare au asupra sufletului cântările frumoase. Dacă bapțiștii fac ravagii printre mulți credincioși, aceasta se datorește în mare parte cântărilor și fastului cu cari țin adunările lor.

4. Pentru ascultarea mărturisirilor,

parohul se va îngriji să aibă cel puțin 2 preoți streini, afară de preotul misionar,

5. Determinarea ciasurilor în cari se vor săvârși funcțiunile sacre, și se vor ține predicile se lasă la prudența parohului local, care e cel mai competent în a determina timpul potrivit în care să se adune poporul.

Misionarul, (predicatorul) în zilele de lucru va ține 2 predici pe zi: una dimineață și una seara; în zilele de sarbătoare însă, va ține trei predici: una înainte de prânz și două după prânz. În de obște timpul misiunilor cel mai scurt, ține trei zile întregi, începând seara înainte de ziua întâia și sfârșind dimineața după ziua a treia.

6. Pregătirea, împărțirea și armonizarea materialului de predici, *conform trebuințelor locale*, rămâne în sarcina conștiincioasă a Misionarului.

7. Încheierea se face solemn prin cuminăcare generală a tuturor celor mărturisiți, prin cântarea doxologiei celei mari, prin procesiunea în jurul bisericii, dacă permite timpul, prin binecuvântarea dată de misionar cu crucea, făcută anume spre amintirea misiunilor, prin care binecuvântare, cei ce au participat la misiuni, mărturisindu-se și cuminecându-se, dobândesc Indulgență deplină.

8. Parohul își va da toată silința ca roadele misiunilor să fie statornice, făcând adesea aluzii în predici la hotărârile ce fiecare și le-a luat la acele misiuni și înființând asociații religioase, ori reînviind râvna credincioșilor dacă există asemenea asociații.

9. Indemnăm cu toată căldura sufletească pe Frații Protopopi și Parohi să-și dea o deosebită străduință pentru buna reușită a acestor misiuni, amintindu-și că datoria cea mai mare a preoților este *mântuirea sufletelor*: „*Suprema lex salus animarum*”.

Cluj, la 21 Martie 1932.

Dr. Victor Bojor
președintele Reuniunii
decesiune de Misiuni Sfinte.

Dr. Simeon Chișiu
secretarul Reuniunii.

Raportul despre starea casei Reuniunii de Misiuni dela 1 Ianuarie 1931 până la 31 Decembrie 1931.

La 1 Ianuarie 1931 averea în depunere la „Concordia“	Lei	88.040.—
In 1931 a încurs dividenda dela „Concordia“	—	1.200.—
„ „ a încurs dividenda dela „Banca Românească“	„	405.—
„ „ interese capitalizate la „Concordia“	—	4.749.—
„ „ taxe dela preoții diecezani	—	—
„ „ spese efective cu ținerea sf. misiuni în Lemniu, Jibou, Vișeu de sus, Chiuza, Rusul de jos, Nușeni de 2 ori, Cluj, Sânmărtin de 5 ori, Cojocna, Rusul de sus, Jimbor, Cuciulat, Dăbâca, Căpușul mic	—	22.089.—
Total Lei		94.394.— - 22.089.—

Intrate Lei 94.394.—

Exite „ 22.089.—

la 31 Decembrie 1931 Lei 72.305.— în depunere la „Concordia“ conform libelului din anul 1924. II. Nr. 695 pagina 348.

Astfel averea Reuniunii azi face în depunere la „Concordia“	Lei	72.305.—
200 acții la „ „ „	„	12.000.—
acție la „Banca Românească“ din Valea Someșului	—	500.—
Avans Bibliotecii populare în împrumut	—	18.700.—
în total:		Lei 103.505.—

Gherla, 31 Decembrie 1931.

Teodor Morariu
controlorul Reuniunii

Gupșa Dumitru
cassarul Reuniunii.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Canonul Sfântului Andrei

Vremea Sfântului și marelui Post e vreme de pocăință. Pentru luminata sărbătoare a Învierii Domnului, Dumnezeuului și Mântuitorului nostru Isus Hristos ne pregătim prin postul conținerii dela unele mâncări și dela păcate. Fără îndoială, păcatul săvârșit în zilele Sfântului și marelui Post e de o gravitate deosebită, iar dacă acest păcat îl săvârșește un cleric, atunci se aseamănă sărutării lui Iuda. Postul cel mare nu e un timp al păcatelor, ci al pocăinței celei adevărate. Creștinii toți, fără deosebire, dar mai ales clericii, sunt datorii în acest timp să-și curățească sufletele, împodobindu-le, ca să învie într'ânsele Hristos, așa, cum a înviat odinioară în grădina din sfânta cetate. Indemnul la pocăință îl urmăresc toate slujbele rânduite în sfântul și marele Post. Pentru Vecerniile de toate zilele bună-oară, începând cu cea de Duminecă seara, s'au extras din Octoih numai așa numitele Stichiri de pocăință, iar conținutul — și uneori chiar refrenul — cântărilor Triodului îl alcătuiesc cuvintele tâlharului celui din dreapta: Pomeneste-mă Doamne, când vei veni întru împărăția ta. În Joia cea de-a cincea apoi, la Utrenie, se cântă canonul de pocăință al Sf. Andrei, episcopul Cretei.

Canonul acesta e o adevărată și minunată colecție de poezii ale pocăinței, având chiar și cântarea a doua, cu toate, că această cântare a revoltei împotriva tirăniei Faraonilor egipteni e rânduit să se cânte numai în zilele de Marți ale sfântului și marelui Post. Înainte de alcătuirea acestei minunate opere poetice Sfântul episcop a studiat întreagă Sfânta Scriptură a Vechiului și Noului Testament. Din cuprinsul sfintei cărți a extras apoi toate părțile întunecoase, luminate ori ne-luminate mai la urmă cu razele binefăcătoare ale pocăinței și alcătuind tropare frumoase, cu tot atât de frumoase îndemnuri pentru aceia, cari le vor citi, ori cânta. Ne prezintă înainte de toate pe strămoșii neamului omenesc și păcatul lor, împreună cu mângăitoarea promisiune a Atotputernicului Părinte, arătându-ne, că Paradisul pierdut a fost redobândit, iar intrarea noastră pe poarta lui cea luminoasă depinde numai de noi. Ne prezintă pe Cain, care a ucis pe fratele său, devenind apoi rătăcitor pe pământ, așa cum noi prin ale noastre păcate devenim rătăcitori prin întuneric. Ne prezintă pe oamenii din vremea lui Noe, cari mâncau, beau și se veseliau, până în ceasul, când a venit potopul și când apoi,

s'a făcut dintr'odată tăcere... Și ne prezintă pe toți păcătoșii Vechiului Testament, cu toate păcatele lor. Au făcut aceștia pocăință? Atunci noi suntem îndemnați să le urmăm pilda. Au murit în păcatele lor? Atunci suntem îndemnați să ne străduim a evita soarta, ce i-a ajuns pe ei.

Păcatele și pildele de pocăință ale Testamentului Nou canonul Sfântului Andrei ni-le prezintă în cântărea a noua, pentru că prețul păcatului Evei celei dintâi l-a plătit cea de-a doua Evă. În această cântare se pomenesc atât păcătoșii adevărați, cari pe urma pocăinței lor au primit dela Isus Hristos iertare, cât și păcătoșii parabolilor.

La sfârșit auzim apoi strigătul tâlharului de pe cruce: Pomeneste-mă Doamne, când vei veni întru împărăția ta, — și dulcel răspuns ce el l-a primit dela cel încumunat cu spini: Astăzi vei fi cu mine în raiul. Se încheie canonul cu arătarea celui răsarit din mormânt, ca să se facă începătura învierii morților.

O mică abatere se face, totuși, dela clișeul canonului. La fiecare cântare avem și câte două tropare în cinstea cuvioasei Maria Egipteanca și câte unul în cinstea Sfântului Andrei. Cel în cinstea Sf. Andrei e adăogat mai târziu și e opera unui alt autor. Unii sunt de aceeaș părere și în ce privește troparele cuvioasei Maria Egipteanca.

Considerând lungimea Canonului Sf. Andrei, Utrenia din Joia a cincea a Postului în vremurile vechi se începea încă de Miercuri seara, iar troparele mai importante se cântau de două ori. Mai marele bisericii purta grija, ca slujba sa se termine în zorii zilei, citindu-se apoi la repezeală și Ceasul I. Pentru-ca „frații" să nu fie furați de somn, pe la mijlocul slujbei para-ecclesiarchul le împărția câte-o smochină, ori mai multe. În zilele noastre, după obiceiul Sfintei Mănăstiri din Blaj, slujba se face Miercuri seara, extragându-se din Canon cântările mai impresionante și mai îndemnătoare la pocăință. De obiceiul cântăreții ștudiază Triodul de cu ziua, însemnând cu o cruciuliță toate cântările, în cari este pomenit vre-un nume, ori mai multe. La fiecare cântare se cântă întâi Irmosul fără stih, apoi tropare de pocăință cu stichul: „Indură-te spre noi, Dumnezeule îndură-te spre noi", după cari unul al Cuvioasei Maria Egipteanca, unul al Sf. Andrei, încheiându-se cu „Mărire și acum". Din cauza lungimei sf. slujbe, Trei-Cântarea (Tripemețul) se omite.

La troparele de pocăință e rânduit să se facă câte-o mătanie, de câte ori se cântă stichul „Indură-te spre noi". În zilele noastre pe unele locuri s'au omis aceste mătanii, cea-ce noi credem, că e o mare greșeală. Mătanii închipuiește căderea noastră prin păcat și ridicarea noastră prin pocăință. Dacă nu ne-a fost rușine să păcătuim, de ce să ne fie rușine a face mătanii? Isus Hristos a căzut până la pământ sub povara crucii pentru noi, de ce să nu cădem și

noi până la pământ pentru ale noastre păcate.

În-fârșit, avem informația, că în unele locuri nu se mai face slujba Canonului celui mare. Credem că și aceasta e o greșeală. În-suși Canonul Sf. Andrei e o desăvârșită conferință religioasă, o predică minunată, o scară întinsă omului cutundat în noroi, ca să se urce spre înălțime. Omiterea Canonului celui mare e un păcat, pentru care cei vinovați ar trebui să primească un canon mult mai mare decât Canonul Sf. Andrei.

Septimiu Poșta

Diverse.

Prea Stinția Sa Părintele nostru Episcop Iuliu a plecat Miercuri, în 30-Martie a. c. la București, pentru aranjarea mai multor chestiuni curente de-ale Eparhiei și în special pentru a interveni și a exopera dela cei în drept asemnarea salariilor preoțești restante din trecut. Din Capitală Prea Sfințitul se va reîntoarce la Reședință Sâmbătă, la 2 Aprilie 1932.

Facultate de Teologie greco-catolică română în București. — La încheierea revistei noastre aflăm, că Excelența Sa Prea Sfințitul nostru Părinte Episcop, Dr. Iuliu Hossu, aflându-se în București a fost la dl. Președinte al Consiliului de Miniștri, Nicolae Iorga, intervenind în cauza Facultății noastre de Teologie din Capitală, înființarea căreia a fost cerută prin un memoriu al Inaltului nostru Cor Episcopal trimis din una dintre ultimele conferințe episcopesti, cu ocaziunea noiei legi privind organizarea învățământului superior din Tară. Intervenția Prea Sfințitului nostru — prin care Excelența Sa a arătat și verbal motivele cari justifică pe deplin cererea Episcopilor noștri — a avut rezultatul cel mai bun, dl. Ministru-Președinte a fost pe deplin orientat și lămurit asupra chestiunii și, după informațiunile ce le avem, în cadrele Legii referitoare la învățământul superior în ședința de Sâmbătă, 2 Aprilie a. c. a Camerei s'a votat și deschiderea Facultății noastre de Teologie din Capitală și sunt cele mai frumoase nădejdi, că începutul anului școlar viitor va găsi cu un institut bisericesc mai multe în București.

Conferința D-lui prof. Valer Moldovanu.

Joi la 31 martie, în cadrele conferințelor organizate de Reuniunea Femeilor Române Unite „Sf. Maria” din Cluj, Domnul profesor universitar Valer Moldovan a ținut în sala prefecturii o conferință, având ca subiect „O pagină glorioasă din istoria Bisericii române unite”. Un public numeros a fost atras atât din interes pentru subiectul conferinței cât și pentru că să audă vorbind un distins profesor, fiu al bisericii române ortodoxe despre istoria Bisericii unite. Plăcerea ascultătorilor era vădită prin atențiunea încordată cu care a urmărit desfășurându-se limpede istoria dreptului Românilor uniți de a-și alege pe metropolit.

Conferențiarul, drept preambul, expune principiul că vitalitatea unei comunități se manifestă în lupta de a-și apăra dreptul dobândit. Această însușire a Bisericii unite o arată „felul îndărătnic” cum a știut să-și apere, două secole, dreptul de a-și alege șeful său, cu toate vicisitudinile istoriei. Pentru aceasta aduce laudă clerului român unit și un mirean fruntaș al Bisericii romano-catolice, Gyárfás Elemér într-o conferință a sa.

Înainte de Unirea dela 1700 Români din Ardeal au avut dreptul de a-și alege metropolit, drept constat și recunoscut la dieta din Turda (1579): preoților români le dă voie „să aleagă de vâdică pe cine vor vrea” Aprobate Constitutiones, atât de nefaste pentru Români, care îi exclude din națiunile recunoscute și declară religia lor de nereceptă, totuși le permite „să și ceară episcop pe care preoții lor îl cunosc apt”, pe care apoi prințul îl poate confirma, ori ba. Și Zaconicul recunoaște acest drept. Este de notat că înainte de Unire Români aveau dreptul să aleagă un singur candidat.

În a doua jumătate a veacului XVII-lea Ardealul intra sub guvernarea austriacă. Dreptul de confirmare a prințului trece, deci, împăratului.

În sinodul Unirii din 1598 dreptul vechiu nu este trecut cu vederea. O modificare principală se introduce însă prin aceea că cel ales este confirmat întâiu de Sfinția Sa Papa și apoi de înălțatul Împărat. Prima diplomă Leopoldină recunoaște implicit numai dreptul, spunând că preoții de ritul grecesc au aceleași drepturi ca și cei de rit latin.

Tratativele episcopului unit Atanase, duse la Viena cu cardinalul Kolonitz, a căror rezultat se află în a doua diplomă leopoldină, reînviere dreptul din trecut, dar modificat: în loc de un singur candidat, Români vor alege trei, rămânând împăratului ultima alegere și confirmare, nefăcând nici o mențiune despre confirmarea papală. Însă îndată după Unire, la moartea lui Atanase, în două rânduri consecutiv, a fost ales un singur candidat. Numai împăratul Carol VI-lea face să se revină la sistemul

de candidare ternară.

Odată cu constituirea mitropoliei de Alba-Iulia și Făgăraș, la 1853, dreptul șo-văie puțin, căci în conferința de organizare se admite formula: numirea mitropolitului până la viitoarea regulare să atârne de M. S. Împăratul. Între timp s'a constituit monarhia austro-ungară și Ardealul s'a anexat Ungariei. Biserica română unită este sub resortul Ministerului de Culte, din Budapesta. Sistemul hrăpăreț de guvernare practicat de Unguri deșteaptă reacțiunea Românilor. La moartea primului mitropolit Alexa Sterca Șuluțiu în 1867, ministrul Cultelor de atunci, baronul Eötvös, dorea să șteargă pe de-a-ntregul dreptul Românilor uniți. Prin comisarul gubernial, Emanoil Pécsi, caută calea lăuntrică și tractează cu Vancea, Episcopul Gherlei, să renunțe la dreptul de alegere și astfel va deveni de sigur metropolit prin numire. Dânsul însă refuză. Constrâns, guvernul maghiar aprobă întrunirea sinodului electoral la 1863. Aici se aleg trei candidați: Vancea, Cipariu și I. F. Negruțiu. În același timp însă sinodul redactează un memoriu de protest contra ingerințelor nedrepte ale guvernului împotriva drepturilor asigurate ale Bisericii unite.

Primul conciliu provincial din 1872 prezidat de Vancea însuși redactează clar acest drept. Prin aprobarea Sfântului Scaun canoanele acestui Conciliu devin decrete.

Un neînfrânt apărător al acestui drept a fost apoi neîntrecutul istoric și canonic al Bisericii unite, canonicul Augustin Bunea. În articole de revistă și alte scrieri dovedește clar și respectă temeinicia dreptului de a alege în sinod pe metropolit, căci numai clerul vizează interesele bisericești, până când guvernul caută scopul țării.

De fapt la ultimele două alegeri de metropolit dreptul asigurat a fost practicat neștirbit. Pentru viitor conferențiarul nu prevede pericol, căci Codex Iuris Canonici nu arată vre-o tendință de a micșora acest drept. Grijă geloasă a clerului român unit de a-și păstra neștirbit dreptul, prezintă o garanță și pentru viitor.

Conferențiarul la sfârșit comunică publicului câteva sentimente intime din inima sa relatând impresiile sale în legătură cu ultimii trei metropoliți ai Bisericii unite. În Vancea pe timp ce era elev al școalelor din Blaj a văzut pe marele arhiepiscop, în metropolitul Mihali pe marele român metropolitul rezistenței naționale, în actualul metropolit Dr. Vasile Suciu vede pe marele învățat și filantrop, reîntemeietorul tradițiilor școlare ale Blajului.

Emoția conferențiarului s'a comunicat și publicului. Pătruși că și un fruntaș mirean al Bisericii ortodoxe recunoaște și nu se sfiește să declare în public gloriile Bisericii unite, îmbracă pe conferențiar cu o privire de simpatie și îl învâlmășește de aplauze. (gi.)

Conferința Părintelui Dr. E. Lemenyi. În ser.a conferințelor, organizate de Reuniunea Femeilor române unite din Cluj, Joi în 7 Aprilie a. c. în sala cea mare a Prefecturii, uicșită de un numeros public distins, și-a ținut conferința despre „Credință și Spiritism” Clarisimul Domn *Dr. Emilian Lemenyi*, profesor la Academia noastră de Teologie.

Măncând dela expunerea principiilor dogmatice a supraviețuirii, a sancțiunilor eterne și a comuniunii sfinților, a dezvoltat laturea doctrinară a ocultismului în genere. A insistat mai ales asupra formelor premergătoare spiritismului, în specie asupra fakirismului ca doctrină, ca misticism și ca ocultism. Explicarea fenomenelor oculte are ca bază o concepție materialistă, și mai ales o părere propusă deja de Plato: omul e un compus accidental, e necesară, deci, existența unui element de legătură a celor două principii, corpul și sufletul, și acest element conjunctiv e „corpus incorruptibile”, adică „perispiritul”. Se admite, deci, metempsichosă, reoperații, comunicări cu viii etc. Aceste forme constituie o primedie pentru religie, morală, moravurile masselor, deaceia Sf. Oficiu din Roma, prin două decrete emanate în 1856 și în 1917, oprește sub cele mai severe sancțiuni consultarea acestor mesagii pseudocerești, cari în majoritatea cazurilor nu sunt decât fraude, intuiții personale, exploatarea meschine a credulității vulgului. Nu e exclusă nici posibilitatea unor machinații diabolice, considerând mai ales efectele dezastruoase ce le produc în viața individuală, socială.

Conferința Părintelui Dr. Lemenyi a fost cu foarte viu interes ascultată, de mulțimea indesuită în sala Prefecturii și care, mulțumită peste așteptare de cele auzite și de felul, cum a vorbit — prin felul său atrăgător și cuceritor — tinărul nostru profesor, la sfârșitul conferinței a aplaudat furtunos și a asaltat cu adevărată ploaie de feliicitări pe conferențiar. Atât pentru importanța chestiunii și actualitatea ei precum și pentru felul ales științific, în care a fost întocmită reușita conferință, sperăm să o putem publica în întregime în unul din numerii noștri viitori. Și până atunci, împreună cu toți, cari l-am ascultat, transmitem conferențiarului caldele noastre feliicitări, pe lângă dorința, că ne-ar plăcea să-l auzim cât mai adesea-ori. [vb]

Exerciții spirituale la Școala Diecezană Normală de fete din Gherla. În zilele de 7, 8, 9 și 10 ale lunei curente s'au ținut exercițiile spirituale de Paști la Școala Normală de fete din Gherla, fiind conduse de Dr. Grigore Strâmbu, profesorul de Religie al Școalei. — La Școala Normală diecezană de băieți din Gherla, exercițiile

spirituale vor avea loc în zilele de 15, 16 și 17 Aprilie a. c. și vor fi conduse tot de profesorul de Religie al Școalei: Cl. D. Dr. Alexandru Ciplea

LA LIBRĂRIA DIECEZANĂ, Gherla

se află de vânzare

Teologia Dogmatică volumul I. și volumul II. de I. P. S. Sa

Dr. Vasile Suciu.

Prețul unui volum 250 Lei.

Conciliile Provinciali I. și II

se află de vânzarea la **Librăria Diecezană**

Gherla. — Piața Unirii 13.

Prețul unui exemplar 100 Lei, plus porto postal.

Minunile Lui Isus

Explicate în omilii, trad. de *Dr. George Fireza.* — Prețul 120.

Asortiment bogat de tot felul de rechizite cancelariale necesare pentru Oficiile protopopești și parohiale.

Protocol exhibitor, legat în pânză 280 Lei.

Matricula Botezaților, Cununaților, Morților, legată în pânză 280 Lei.

Protocol pentru *Rațiuni* 280 Lei.

Protocol pentru *Liturgii, predici, carte postală, protocol de ședințe* 180 L. *Calea Ceriului.* — Prețul 30 Lei.

Vie împărăția Ta. — Prețul 40 Lei

Conducătorul. — Prețul 20 Lei.

Tot felul de tipărituri — extra-se matriculare, informațiuni periodice, diplome pentru cantori, coale pentru rațiuni, statul activ și pasiv etc. — toate în ediție nouă; hârtie fină, cerneală, penițe, creioane, tamponuri, etc. în preț redus și calitatea cea mai bună.